Maskertraining
OSAS-Cursus

SOLGROUP

VIVISOL
Home Care Services

Zuurstof
Beademing
OSAS

De basis
voor
vertrouwen
in je dag

Programma

Theoretisch gedeelte

- Maskertypes
- Maskerkeuze
- Masker problematiek
- Onderhoud maskers
- Apparaatinstellingen
- Veel gebruikte maskers
- Vragen?

Praktijkgedeelte

Maskertypes

- Neusmaskers
- Intranasale maskers
- Fullface maskers
- Totalface maskers

Maskerkeuze

- Anatomie – breedte/hoogte van neus(brug) evenals de grootte van de mond of neusgaten.
- Ademhaling: neus- of mond
- Kunstgebit
- Belemmeringen luchtweg: neusdoorgankelijkheid, allergieën of scheef neustussenschot
- Slaapgedrag: buikslaper of veel draaien
- Andere aandoeningen: bijv. longziekten of huidklachten
- Therapie druk
- Motoriek
- UPPP of LUAP in het verleden
- Wensen partner

Maskerkeuze

De ingeademde lucht wordt door je neus:

- Bevochtigd
- Verwarmd
- Gefilterd / gereinigd

Toepassen Full face masker

Bedenk;

- De meeste niet behandelde apneu patiënten slapen met de mond open!
- Meer open mond gedrag bij te hoge of te lage drukken (evt. i.c.m. long- en spierziekten)
- Bevochtiging optimaal? Evt. hogere of lagere stand van bevochtiger of start verwarmde slang
- Zijn allergieën onder controle? Evt. neusspray of hypo allergeenfilters
- Masker kan kin naar achteren drukken waardoor eerder apneus kunnen optreden
- KNO in consult bij scheef neustussenschot of andere obstructies

Maskerproblematiek

Meest voorkomende problemen:

- Maskerlekkage
- Drukplekken op het gezicht
- Open-mond gedrag
- Condens/vocht in het masker
- Opgesloten gevoel in het masker (claustrofobie)
- Masker wat niet naar de wens van de patiënt is (I.v.m. geluid, luchtuitstroom, hardheid, bandage, stabiliteit enz.)

Maskerlekkage

Maskerlekkage: Ontsnappende lucht tussen de maskerinzet en de huid. Ingrijpen wanneer de patiënt hiervan **hinder** ondervindt of de therapie negatief beïnvloed wordt.

Oorzaak:

- Masker staat niet goed afgesteld
- Niet goed reinigen van het masker
- Verkeerde keuze van maat, type of merk masker
- Veranderingen in het gezicht
- Slaaphouding: in buikligging en zijligging kan het masker evt. weggeduwd worden door een kussen.

Maskerlekkage

Mogelijke oplossingen

- Afstellen masker: bandages iets strakker of voorhoofdsteun kantelen.
- Maskerinzet dagelijks reinigen
- Viledazeem tussen de huid en het masker plaatsen
- Maskeraanpassing verrichten (andere maat, type of merk masker)
- Probeer in zijligging op de rand van het kussen te gaan liggen, zodat het kussen wel het hoofd ondersteunt maar niet tegen het masker aanduwt. *Evt aanschaf speciaal cpap kussen*

Drukplekken / decubitus / huidirritatie

Decubitus is een beschadiging van de huid als gevolg van permanente druk en/of schuifkrachten op de huid. Hierdoor ontstaat een verminderde bloedvoorziening in een bepaald huidgebied, welke een rode plek of wondje en pijn aan de huid veroorzaakt.

Startende OSAS patiënten hebben een verhoogd risico op huidproblemen i.v.m. verminderde conditie van de huid.

Drukplekken / decubitus / huidirritatie

Mogelijke oorzaken:

- Verkeerde afstelling van het masker
- Slechte reiniging van de maskeronderdelen
- Verkeerde maat masker
- Verkeerd type / merk masker
- Verkeerd materiaal van de maskeronderdelen die de huid raken

Drukplekken / decubitus / huidirritatie

Mogelijke oplossingen:

- Masker beter afstellen
- Maskeronderdelen goed reinigen (huidvet) met afwasmiddel
- Huidzalfjes o.i.d. gebruiken tegen decubitus en/of huidirritaties
- Viledazeem tussen de huid en het masker plaatsen
- Sleep comfort pad
- Maskeraanpassing verrichten
- Verschillende type maskers gebruiken
- Als niets helpt; Airtouch masker

Open mondgedrag / mondlekkage

Pas ingrijpen als patiënt er hinder van ondervindt of de therapie wordt negatief beïnvloed

Mondlekkage kan worden opgemerkt door:

- Patiënt: droge tot zeer droge mond na wakker worden.
- Partner: pruttelend geluid uit de mond welke veroorzaakt wordt door ontsnapping van lucht tussen de lippen.
- Uitlezing: verlies van flow, hoge lekkage.

Open mondgedrag / mondlekkage

Mogelijke oorzaken

- Verminderde neusdoorgang
- Onvoldoende bevochtigen
- Drukken (expiratie) boven de 12 cm H20
- Verminderde functie van de huig na een operatie, bijvoorbeeld: UPPP of LAUP
- Kunstgebit: wanneer mensen een kunstgebit hebben en deze vóór het slapen uit doen
- Een te zwakke kaakspier

Open mondgedrag / mondlekkage

Oplossingen:

- Goede bevochtiging
- Kinband
- Verhogen van de ramp druk
- Drukverlaging bij uitademing aan zetten of verhogen
- Verhogen/verlagen van de therapie druk
- Intranasaal masker: bij mensen met een scheef neustussenschot of poliepen
- Neusspray: dit verhelpt snel en effectief blokkades in de neus a.g.v. neusverkoudheid
- Full Face masker: als alle bovenstaande interventies niet helpen

Kinband?

- Kinband werkt meestal niet voldoende
- Kinband kan apneu ook verergeren
- Kinband icm pillowmasker is een optie

Onderhoud masker

- Dagelijks reinigen van masker inzet met afwasmiddel
- Harde delen wekelijks wassen met afwasmiddel
- Bandages wassen naar behoefte, in de handwas, ter voorkoming van slijtage aan klittenband

Meest gebruikte maskers

Neusmaskers Cara - Eson 2 - Pico - N20 - wisp

Intranasaal maskers Nova micro - P10 - N30 - P30i

Full Face maskers Cara - Vitera- F&P evora - F20/F40 - Quattro Air

Total Face Ventura/Fitl

Vocht in het masker / slang

Het ontstaan van condensvorming wordt bepaald door:

- Temperatuur van het masker/slang (beïnvloed door te lage slaapkamertemperatuur)
- Relatieve vochtigheid in het masker/slang (beïnvloed door de uitademing en/of bevochtiger)

Als de temperatuur van het masker *lager* is dan de luchttemperatuur in het masker, kan condensvorming optreden.

Vocht in het masker

Mogelijke oplossingen;

- De slaapkamertemperatuur verhogen (min.16 graden Celcius).
- Fleece-hoes om de slang heen wikkelen. Dit werkt maar voor een paar graden.
- Slang onder de dekens houden, zodat lichaamswarmte de slang kan verwarmen.
- Bevochtigingsstand lager zetten, maar dit kan juist weer leiden tot neusverkoudheid klachten.
- CPAP lager dan het kussen zetten.
- Een verwarmde slang (wordt niet vergoed)

Apparaatinstelling ResMed

- Type masker instellen – beïnvloed signalering lekkage en trigger / cycle bij bipap
- Climate control – uitsluitend beschikbaar bij gebruik bevochtiger + climate line slang. Auto staat voor 27° en 85% relatieve vochtigheid. Vochtigheid en temperatuur zijn ook handmatig instelbaar.
- EPR aanzetten – standen 1-2-3
- Bilevel – trigger en cycle- erg hoog betekent zo snel mogelijk. In S modus Easy Breathe aanzetten.
- Groene smiley – betekent 70% van de tijd minder dan 24 lpm
- Airsense – evt. basisinstelling op plus zetten

Apparaatinstelling Philips

- C-flex, C-flex+, A-flex of Bi-flex, standen 1-2 en 3
- Maskertype, ivm drukcompensatie
  - X0, generiek, onze vaste instelling vanwege diverse maskers
  - X1, neus, fullface, Optilife Pillow Large + Cradles
  - X2, Nuance, Optilife pillows medium
  - X3, Optilife pillow Petite
  - X4, Optilife pillow small
- Maskerpas optie
- Bevochtiger vast of adaptief (DS1), laatste optie i.c.m. verwarmde slang
- Patiënt wel/geen inzicht geven in therapie

Apparaatinstelling Lowenstein Prisma

- Soft 1 en 2
- Maskerpas optie
- Patiënt wel/geen inzicht geven in therapie

Conclusie

De patiënt kiest samen met de OSAS VPK voor het “meest ideale masker” voor hem/haar!

Vragen?

